

Eén zaterdag, twee demonstraties - een dubbele terugblik

Door *Peter Storm*

- Verschenen: 2015
- Bron:
<https://www.ravotr.nl/2015/10/13/een-zaterdag-twee-demonstraties-een-dubbele-terugblik/>

Eén zaterdag, twee demonstraties - een dubbele terugblik

De hectische zondag van anti-Pegida-acties kwam na een al eveneens drukke actiezaterdag. Eerst demonstreerde honderden, mogelijk een duizendtal mensen voor de afschaffing van het jeugdloon, vervolgens betoogden duizenden mensen tegen het investeerdersverdrag TTIP. Beide acties waren de moeite waard, en over beide valt nog wel iets te vertellen. Bij deze dus...

Fuck Jeugdloon

De actie tegen het jeugdloon was een initiatief van Young & United, die al maanden rond dit thema aan de slag is. Fuck jeugdloon, was het motto van de demonstratie. Bedoeld wordt: jonge mensen doen volwaardig werk, en hebben daarmee recht op volwaardig loon, net als hun iets oudere collega's. Een apart jeugdloon is onzin, dus fuck dat jeugdloon. Een heel terechte eis. Misschien niet zo'n hele handige manier om het te verwoorden: je kunt er te makkelijk in lezen dat loon voor jongeren helemaal niet nodig is. Ik wed dat er bazen zijn die ook wel fuck jeugdloon willen roepen, om het jeugdloon te vervangen door een nog veel lagere stagevergoeding of zo. Natuurlijk, het bekt lekker, deze leus. Ik zou echter toch eens denken aan een betere.

De actie zelf was levendig. Op het Beursplein in Amsterdam stonden toen we - een handvol mensen uit de regio waar ik woon - aankwamen, honderden mensen. Dat groeide klaarblijkelijk al lopend nog aan. Veel vlaggen van Young & United, ook van de SP-jongeren en dergelijke. De Internationale Socialisten waren er ook, En ja hoor, wij zelf waren met onze zwart-rode anarchistenvlaggen niet helemaal de enige die zo'n ding hadden meegenomen.

De sfeer was enthousiast maar het zag er tegelijk ook wel erg geregisseerd uit. Daar zal de identiteit van Young & United iets mee te maken hebben. Young & United heeft de steun van de vakbondsfederatie FNV, sommige FNV-bonden, studentenbonden en politieke jongerenorganisaties verbonden aan de PvdA, GroenLinks en de SP, hetgeen organisatorische kracht geeft maar tegelijk ook de top-down-aanpak al verklaart.[1] Hoe de zeggenschap precies ligt, kan ik uit de website niet gewaar worden maar er is ongetwijfeld stevige greep vanuit deze organisaties op het geheel. Veel betekenend: helemaal onderaan het aanmeldingsformulier vind je niet een postadres van de FNV.[2] Dit is een vakbondsininitiatief, met goedkeuring van de top en partijpolitieke steun. Daar ligt

organisatorische kracht en het spreekwoordelijke 'draagvlak' daar ligt echter tegelijk een beperking.

Gevestigde vakbonden en ook linkse partijen staan immers in aard en wezen tegenover een aanpak waarbij de regie echt in handen ligt van de rechtstreeks betrokkenen – werkende jongeren die met dat jeugdloon worden afgescheept en er vanaf willen – zelf. Iets daarvan merkte je tijdens de demonstratie. Actieleiders gaven aan wat er geroepen werd, en wanneer. Vervolgens riepen de mensen de leuzen wel met overgave, maar veel initiatief vanuit de menigte zelf bespeurde ik niet. Ik vermoed dat men nog heel erg gewend was om méé te doen, niet zozeer om zelf initiatief te nemen. Het hielp ook niet dat er vrijwel voortdurend luide dansmuziek van de geluidswagen was. Ongetwijfeld sluit dat aan bij wat veel aanwezigen lekkere muziek vinden, en daar is niets mis mee. Maar het volume maakt het voor actievoerders vrijwel onmogelijk om zelf leuzen aan te heffen. Zo'n opzet verstikt de beetjes initiatief die er altijd toch wel zijn.

Ik voeg hier trouwens wel aan toe dat dit de observaties zijn van een actievoerder die zoekt naar wegen om het eigen initiatief van mensen naar voren te halen, en zich om die reden stoort aan top-down regie en overmatig centraal geluidsvolume. Ik geloof niet dat heel veel deelnemers mijn ergernis deelden. Ik vermoed dat voor de meesten van hen het gewoon prima voelde zoals het nu ging. Er was geen spanning tussen een top die regisseert en een basis die verder wilde dan de actieleiding. Beiden gingen vrijwel synchroon. Precies dat wordt op termijn echter een probleem, namelijk zodra de top om wat voor reden dan ook een compromis aan de achterban gaat proberen te slijten. Als de basis dan niet gewend is om zelfstandig verder te gaan, dan loopt de strijd vast. Zelfstandig verdergaan is iets dat je al doende leert. In dat leerproces was F*ck jeugdloon van afgelopen zaterdag een stap vooruit. Want wat er wél heel goed aan was, dat was het enthousiasme van deelnemers zelf. Gecombineerd met de inderdaad voornamelijk jeugdige deelnemers, opent dat wel mogelijkheden en vervolg. Een tip voor een volgende actie: niet weer op zaterdagochtend! Wel eens gehoord van vrijdag als uitgaansavond, beste organisatoren? Een tijdstip veel later op de dag zou wel eens een flink hogere opkomst kunnen hebben betekenen. Nu waren het er zo'n duizend maximaal, en ik kreeg de indruk dat veel van hen al aangesloten was bij politieke netwerken als bijvoorbeeld Rood. Duizend is niet slecht maar ook niet overdadig, zeker gezien het feit dat er flink wat werk gemaakt is van promotie. Hier en daar hingen echt grote posters op stations en dergelijke. Er was gratis busvervoer geregeld. Kennelijk was er een flink budget, en dan is 1000 deelnemers niet overmatig veel. Toch werkt de campagne kennelijk al. De gemeente Amsterdam heeft al besloten om die stad "jeugdloonvrij" te maken. Dat ruikt naar het begin van resultaat van de acties tot nu toe. Op naar een volgende, grotere ronde?

TTIP

Misschien had de ongelukkige timing te maken met de daaropvolgende actie: Stop TTIP. Misschien hebben organisatoren van beide acties onafhankelijk van elkaar de dag geprikt, en is toen ze dat ontdekten dat Young & United maar vroeg op de dag moest gaan zitten. Dat zou mijn kritiek op dat tijdstip minder zwaar doen wegen, zulke afwegingen zijn nu eenmaal wel eens nodig. Dat de TTIP-actie zwaar genoeg woog om eventueel rekening mee te houden, is een feit. Het was een van de grotere demonstraties van de laatste tijd, en met reden. Dat TTIP-verdrag opent de deur naar een nog grotere invloed van grote bedrijven op de politiek, onder meer door rechtszaken en schadeclaims van ondernemers tegen regeringen extra ruimte te geven in geval ondernemers vrezen door beleid van die regeringen schade te lijden in de vorm van minder winst. Dat verdrag stinkt en dat verdrag moet weg. Dat vinden inmiddels – zeker na het alom beroemde filmpje van actualiteitenkomiek Arjan Lubach – opvallend veel mensen. Toen wij aankwamen, stond het Jonas Daniël Meijerplein al flink vol. Ik ging pamfletten uitdelen die de Vrije Bond had vervaardigd, en waarvan je de tekst online kunt

lezen.[3] Ik hoefde me maar in de stroom mensen die aan bleven lopen op te stellen, en het ging vervolgens vrijwel vanzelf. Binnen een half uur had ik er vrijwel moeiteloos honderden uitgedeeld.

De menigte was heel breed van samenstelling. Natuurlijk de linkse dan wel voor links doorgaande clubs waren er, SP en – zo zag ik achteraf op foto's – ook GroenLinks. De Internationale Socialisten. De Partij voor de Dieren met spandoek en meer. Anarchisten en aanverwanten waren er, kennelijk in flinke aantallen want ik heb op een demonstratie in Nederland zelden zo'n aantal zwart-rode vlaggen gezien. Meestal zijn het er drie of vier. Nu zag ik er zeker negen, deels in en om de groep waarmee ik liep, maar deels ook verderop. Ik liep mee in het anti-autoritaire blok waartoe onder meer op de website van de Vrije Bond was opgeroepen.[4] Samen met spandoek – het klimaatspandoek dat we met Autonomen Brabant in de zomer al hadden gemaakt – vlaggen lopen, en radicalere leuzen roepen. Vooral A-Anti-Anticapitalista deed het weer prima, soms ook buiten anarcho-gelederen. Ik zag dat van de twee Partij van de Dieren-mensen die hun spandoek vlak vóór ons meevoerden, één de leus mee riep. Ja ja, de wegen van de anarchie zijn ondoorgrondelijk.

Maar veel opvallender dan de diverse politieke clubs vond ik al die andere deelnemers. Gewoon bezorgde mensen, vaak met zelfgemaakte borden en dergelijke. Volgens mij zaten daar veel mensen tussen voor wie demonstreren helemaal niet gangbaar is, of bij wie het was weggezaakt. Ik trof bekenden van zeer lang geleden, uit mijn tijd in de Internationale Socialisten, zelfs uit de tijd dat die nog Groep Internationale Socialisten heette. Zij hadden intussen kinderen. Van één ervan kan ik me het baby-gehuil bij een bezoek nog vaag herinneren, halverwege de jaren negentig. En het initiatief om nu tegen TTIP te gaan demonstreren, kwam nu niet van de politiek zo ervaren ouders, maar juist vanuit die intussen flink opgroeiende kinderen die het nu kennelijk zelf wel eens wilden beleven. Het is maar een voorbeeldje van hoe het hele TTIP-gebeuren iets losmaakt bij zeer uiteenlopende mensen.

En het waren er dus veel. Zevenduizend is het aantal waar de organisatie mee kwam en dat de media haalde. Ik had alsmaar het gevoel dat het er meer waren. Maar daar zal het feit dat je als je tussen de mensen loopt nooit de hele menigte ziet een rol spelen. Ook als het getal klopt, was het een aanzienlijke demonstratie waar flink wat leven in zat, met leuzen en een enkele keer een fakkel. Dat leuzen roepen kwam wat traag op gang, aanvankelijk voelde het even als een rouwstoet, een stille tocht. Maar dat veranderde allengs toen mensen de smaak te pakken kregen.

Hoogtepunt van de demonstratie kwam toen we in de tunnel door het Rijksmuseum door liepen. Dáár kun je je laten horen, en dat deden we dan ook. Even later bereikten we het Museumplein. Tijd voor napraten, een beetje chillen zoals dat tegenwoordig heet, en daarna was het voor mij en mijn reisgezelschap om de terugreis aan te vangen. Op naar een rustige avond – de vooravond van nog die hectische anti-Pegida-dag...

Voetnoten

- [1] <https://www.youngandunited.nl/over-young-united/>
- [2] <https://www.youngandunited.nl/meedoen/>
- [3] <https://www.vrijebond.org/anti-autoritair-blok-op-ttip-demo-10-oktober-amdam/>
- [4] <https://www.vrijebond.org/anti-autoritair-blok-op-ttip-demo-10-oktober-amdam/>

[Demonstratie, TTIP, Verslag, Young&United](#)

Last
update: namespace:een_zaterdag_twee_demonstraties_-_een_dubbele_terugblik http://anarchisme.nl/namespace/een_zaterdag_twee_demonstraties_-_een_dubbele_terugblik?rev=1537351298
16/10/19
09:41

From:
<http://anarchisme.nl/> - **Anarchisme.nl**

Permanent link:
http://anarchisme.nl/namespace/een_zaterdag_twee_demonstraties_-_een_dubbele_terugblik?rev=1537351298

Last update: **16/10/19 09:41**